

32003D0004

L 78/16

IL-ĠURNAL UFFIĊJALI TA' L-UNJONI EWROPEA

25.3.2003

ID-DECIJONI TAL-BANK ĈENTRALI EWROPEW

ta' 1-20 ta' Marzu, 2003

dwar id-denominazzjonijiet, l-ispeċifikazzjonijiet, ir-riproduzzjoni, il-bdil u l-irtirar tal-karti tal-flus ewro

(BCE/2003/4)

(2003/205/KE)

IL-KUNSILL REGULATORU TAL-BANK ĈENTRALI EWROPEW,

Wara li kkunsidra t-Trattat li jistabbilixxi l-Komunità Ewropea u b'mod partikolari l-Artikolu 106(1), u l-Artikolu 16 ta' l-Istatut tas-Sistema Ewropea tal-Banek Centrali u tal-Bank Centrali Ewropew,

Billi:

(1) L-Artikolu 106(1) tat-Trattat u l-Artikolu 16 ta' l-Istatut jistabbilixxu li l-Bank Centrali Ewropew (BCE) għandu ddritt esklussiv li jawtorizza l-hruġ ta' karti tal-flus fi ħdan l-Komunità. Dawn l-artikoli jistabbilixxu wkoll li l-BCE u l-banek centrali nazzjonali jistgħu johorġu dawn il-karti tal-flus. Skond l-Artikolu 10 tar-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 974/98 tat-3 ta' Mejju, 1998, dwar l-introduzzjoni ta' l-ewro⁽¹⁾, l-BCE u l-banek centrali nazzjonali ta' l-Istati Membri parteċipanti (minn issa 'l quddiem "il-BČN") għandhom jiċċirkulaw il-karti tal-flus ewro.

(2) L-Istitut Monetarju Ewropew (IME) wettaq ix-xogħol preparatorju ghall-produzzjoni u l-hruġ tal-karti tal-flus ewro, u b'mod partikolari fir-rigward tad-disinji tal-karti tal-flus ewro, huwa ffaċilita l-gharfien u l-aċċettazzjoni tad-denominazzjonijiet u l-ispeċifikazzjonijiet tal-karti tal-flus ewro ġoddha mill-utenti, u dan billi ta' każ-żejt speċifici viži u tekniċi ta' l-assocjazzjonijiet Ewropej ta' l-utenti tal-karti tal-flus.

(3) Bħala s-suċċessur ta' l-IME, l-BCE huwa sid id-drittijiet ta' l-awtur tad-disinji tal-karti tal-flus ewro li orīginarja-ment kienu ta' l-IME. L-BCE u l-BČN, li jaġixxu f'isem l-BCE, jistgħu jinfuraw dawn id-drittijiet ta' l-awtur fir-rigward ta' riproduzzjoni maħruġa jew distribwi biex ksur ta' dawn id-drittijiet ta' l-awtur, bhalma huma, *inter alia*, ir-riproduzzjoni li jistgħu jaffettwaw b'mod negativ il-prestiġju tal-karti tal-flus ewro.

(4) Id-dritt tal-BCE u tal-BČN li johorġu l-karti tal-flus ewro jinkludi l-kompetenza li jieħdu l-miżuri legali kollha meħtieġa sabiex jipproteġu l-integrità tal-karti tal-flus ewro bħala mezz ta' ħlas. L-BCE għandu jieħu miżuri sabiex jipprovi għal livell minimu ta' protezzjoni fl-Istati

Membri kollha parteċipanti sabiex jassigura li l-pubbliku in-ġenerali jkun jista' jagħraf il-karti tal-flus ewro ġenwini mir-riproduzzjoni. Jinħtieg għalhekk li jiġu stabiliti regoli komuni li jikkontrollaw kif għandha tigi permessa r-riproduzzjoni tal-karti tal-flus ewro.

(5) Id-dispożizzjoni jad-Deciżjoni prezenti għandhom ikunu mingħajr pregħidżju ghall-applikazzjoni tal-l-ġiġi kriminali, b'mod partikolari fir-rigward tal-falsifikazzjoni.

(6) Ir-riproduzzjoni jid-tal-karti tal-flus ewro fforma elettronika għandhom jitqiesu legali biss jekk min jipproduċċi hom jaddotta miżuri teknici adegwati sabiex dawn ma jiġux stampati, meta jkun hemm ċans li dawn il-verżjoni jadstampati l-pubbliku in-ġenerali jista' jfixx kilhom mal-karti tal-flus ewro ġenwini.

(7) Il-kompetenza biex jittieħdu miżuri sabiex tigi protetta l-integrità tal-karti tal-flus ewro bhala mezz ta' ħlas tinkludi l-kompetenza biex jiġi addottat regim komuni li skondu l-BČN ijkunu lesti li jibdlu karti tal-flus ewro mmutilati jew iddanneġġjati. Skond dan ir-regim, huma indikati certi kategoriji ta' karti tal-flus ewro li għandhom jinżammu mill-BČN meta dawn jiġu pprezentati lilhom biex jissarrfu.

(8) Il-parti tal-karta tal-flus ewro originali li jehtieġ li tigi ppreżentata sabiex tikkwalifika biex tinbidel hija suġġetta għal rekwiżi ta' qisien minimi. Dawn il-qisien għandhom jiġu mfissra bhala perċentwal ta' l-erja tal-wieċċi tal-karta tal-flus ewro originali qabel ma tkun ġiet immutilata jew iddanneġġjata, sabiex jiġi evitati qisien foloz, per eżempju f'sitwazzjoni fejn il-karta tal-flus ewro tigi mmutilata jew iddanneġġjata minhabba li tinxtorob.

(9) Sabiex l-operaturi professjonal li jaħdmu bil-karti tal-flus, jiġu mheġġa li l-istrumenti ta' kontra s-serq jużżawhom b'mod korrett, huwa floku, meta dawn lill-BČN jitolbuhom biex ibiddlu l-karti tal-flus ewro li jkunu ġew immutilati jew iddanneġġjati bl-użu ta' strumenti ta' kontra s-serq, li l-BČN jitolbu xi ħlas lil dawn l-operaturi bhala kumpens għall-analizi mwettqa minhabba l-bdil ta' dawn il-karti tal-flus ewro.

⁽¹⁾ GU L 139, tal-11.5.1998, p. 1.

- (10) Dan il-hlas ma jintalabx meta l-mutlazzjoni jew il-ħsara tirriżulta minn attentat ta' serq jew serq attwat, u sabiex jiġi evitat hlas insinifikanti, għandu jintalab biss meta numru minimu ta' karti tal-flus ewro mmutilati jew iddanneġġati jiġu pprezentati għall-bdl.
- (11) Il-karti tal-flus ewro li jkunu ġew immutilati jew iddanneġġati f'ammont kbir minhabba l-užu ta' strumenti ta' kontra s-serq, għandhom jiġu pprezentati għall-bdl f-set-tijiet li jikkonsitu f'numru minimu ta' karti tal-flus ewro.
- (12) Id-dritt esklussiv tal-BCE li jawtorizza l-hruġ ta' karti tal-flus ewro fi ħdan il-Komunità jinkludi l-kompetenza li jirtira l-karti tal-flus ewro u li jistabbilixxi reġim komuni li skondi l-BCE u l-BČNi jistgħu jwettqu dan l-irtirar.
- (13) Għal raġunijiet ta' ċarezza u ċertezza legali, hija haġa flokha li d-Deċiżjoni BCE/2001/7 tat-30 ta' Awissu, 2001, dwar id-denominazzjonijiet, l-ispeċifikazzjonijiet, ir-riproduzzjoni, il-bdl u l-irtirar tal-karti tal-flus ewro ⁽¹⁾, tiġi kkodifikata, kif emendata bid-Deċiżjoni BCE/2001/14 ⁽²⁾, u li l-kompli tal-BCE u tal-BČNi firrigward tar-regoli dwar ir-riproduzzjoni, il-bdl u l-irtirar tal-karti tal-flus ewro, jsiru aktar trasparenti,

ADDOTTAT DIN ID-DECIJONI:

Artikolu 1

Id-denominazzjonijiet u l-ispeċifikazzjonijiet

1. L-ewwel serje ta' karti tal-flus ewro għandha tinkludi seba' denominazzjonijiet fil-firxa ta' bejn il-hames u l-500 ewro, li jīġi t-tēma "Žminijiet u stili ta' l-Ewropa", bl-ispeċifikazzjonijiet bażiċi li gejjin.

Valur fuq il-karta (EUR)	Dimensjonijiet	Kultur dominanti	Disinn
5	120 × 62 mm	Griż	Klassiku
10	127 × 67 mm	Aħmar	Romanesk
20	133 × 72 mm	Blu	Gotiku
50	140 × 77 mm	Oranġo	Rinaxximent
100	147 × 82 mm	Aħdar	Baroka un rokoko
200	153 × 82 mm	Isfar fil-kannella	Arkittettura tal-hadid u tal-hgieg
500	160 × 82 mm	Vjola	Arkittettura moderna tas-seklu 20

2. Is-seba' denominazzjonijiet fis-serje tal-karti tal-flus ewro għandhom juru xbihat ta' entraturi u twieqi fuq in-naha ta' quddiem (recto) u pontijiet fuq in-naha ta' wara (verso). Is-seba' denominazzjonijiet kollha għandhom ikunu tipiči tad-diversi perjodi artistiċi Ewropej imsemmija hawn fuq. Elementi oħrajn tad-disinji għandhom jinkludu: is-simbolu ta' l-Unjoni Ewropea; l-isem tal-munita bl-alfabett Ruman u Grieg; l-inizjali tal-BCE fil-verżjoniċċi tal-lingwi uffiċjali tagħhom; is-simbolu © li jindika li d-drittijiet ta' l-awtur jappartjenu lill-BCE; u l-firma tal-President tal-BCE.

Artikolu 2

Regoli dwar ir-riproduzzjoni tal-karti tal-flus ewro

1. "Riproduzzjoni" għandha tfisser kull xbiha tangħibbli jew intangħibbli li tuża karta tal-flus ewro shiha jew parti minnha kif spċifikat fl-Artikolu 1, jew partijiet mill-elementi individuali tad-disin tagħha, bhal, *inter alia*, il-kulur, id-dimensjonijiet u l-užu ta' ittri jew ta' simboli, liema xbiha tista' tixbah lil, jew tagħti l-impressjoni ġenerali ta', karta tal-flus ewro, irrispettivamente minn:

- (a) id-daqs tax-xbiha; jew
 - (b) il-materjal(i) jew it-teknika (il-mezzi tekniċi) użati fil-produzzjoni tagħha; jew
 - (c) jekk ikunu jew ma jkunux ġew miżjudha max-xbiha xi elementi jew illustrazzjonijiet li ma joriginawx mill-karti tal-flus; jew
 - (d) jekk ikun jew ma jkunux ġie mibdul id-disin tagħha tal-flus ewro, bhal per eżempju l-ittri jew is-simboli.
2. Ir-riproduzzjonijiet li l-pubbliku in-ġenerali jista' jitfixx-kilhom ma' karti tal-flus ewro ġenwini għandhom jitqiesu li huma illegali.
3. Ir-riproduzzjonijiet li jikkonformaw mal-kriterji li ġejjin għandhom jitqiesu li huma legali minhabba li m'hemm l-ebda riskju li l-pubbliku ġenerali jista' jifixx-kilhom ma' karti tal-flus ewro ġenwini:
- (a) ir-riproduzzjonijiet b'naha wahda biss ta' karta tal-flus ewro kif spċifikat fl-Artikolu 1, kemm-il darba d-daqs tar-riproduzzjoni jkun ta' mill-inqas 125 % tat-tul u l-wisa' jew mhux aktar minn 75 % tat-tul u l-wisa' tal-karta tal-flus ewro rispettiva kif spċifikat fl-Artikolu 1; jew
 - (b) ir-riproduzzjonijiet biż-żewġ nahat ta' karta tal-flus ewro kif spċifikat fl-Artikolu 1, kemm-il darba d-daqs tar-riproduzzjoni jkun ta' mill-inqas 200 % tat-tul u l-wisa' jew mhux aktar minn 50 % tat-tul u l-wisa' tal-karta tal-flus ewro rispettiva kif spċifikat fl-Artikolu 1; jew
 - (c) ir-riproduzzjonijiet ta' elementi individuali tad-disin ta' karta tal-flus ewro kif spċifikat fl-Artikolu 1, kemm-il darba dak l-element tad-disin ma jitqiegħed fuq sfond li jkun jixxbah lil dak ta' karta tal-flus; jew
 - (d) ir-riproduzzjonijiet b'naha wahda li juru parti min-naha ta' quddiem jew ta' wara ta' karta tal-flus ewro, kemm-il darba dik il-parti tkun inqas minn terz tan-naha oriġinali ta' quddiem jew ta' wara ta' karta tal-flus ewro kif spċifikat fl-Artikolu 1; jew

⁽¹⁾ GU L 233, tal-31.8.2001, p. 55.

⁽²⁾ GU L 5, tad-9.1.2002, p. 26.

- (e) ir-riproduzzjonijiet magħmula minn materjal li jkun jidher b'mod ċar li hu differenti mill-karta, u li jidher sew li huwa differenti mill-materjal użat ghall-karti tal-flus; jew
- (f) ir-riproduzzjonijiet intanġibbli li jinstabu elettronikament fuq l-Internet, bis-sahħa ta' wajer jew mingħajr wajer jew bi kwalunkwe mezzi oħra li lill-membri tal-pubbliku in generali jagħtuhom aċċess għal dawn ir-riproduzzjonijiet intanġibbli minn post u fħin magħżul minnhom individwalment, kemm-il darba:
- il-kelma SPECIMEN tkun stampata djagonalment fuq ir-riproduzzjoni bil-font Arial jew b'font simili għall-font Arial. It-tul tal-kelma SPECIMEN ikun ta' mill-inqas 75 % tat-tul tar-riproduzzjoni u l-gholi tal-kelma SPECIMEN ikun ta' mill-inqas 15 % tal-wisa' tar-riproduzzjoni, u tkun b'kulur mhux trasparenti (opak) li johloq kuntrast mal-kulur dominanti tal-karta tal-flus ewro rispettiva kif specifikat fl-Artikolu 1; u
 - Ir-riżoluzzjoni tar-riproduzzjoni elettronika fid-daqiż originali tagħha ma jeċċedix it-72 tkp (dpi).

4. Malli jircieu talba bil-miktub, l-BČE u l-BČNi għandhom jikkonfermaw li r-riproduzzjonijiet li ma jikkonformawx mal-kriterji tal-paragrafu 3 huma wkoll legali sakemm dawn il-pubbliku in generali ma jistax jitfixx kılhom ma' karta tal-flus ewro ġenwina kif specifikat fl-Artikolu 1. Meta xi riproduzzjoni ssir fit-territorju ta' Stat Membru partecipanti wieħed biss, it-talbiet kif imsemmija hawn fuq għandhom jiġi indirizzati lill-BČN ta' dak l-Istat Membru. Fil-każijiet l-ohra kollha, dawn it-talbiet għandhom jiġi indirizzati lill-BČE.

5. Ir-regoli dwar ir-riproduzzjoni tal-karti tal-flus ewro japplikaw ukoll ghall-karti tal-flus ewro li jkunu gew irtirati jew li jkunu tilfu l-istatus tagħhom bhala valuta legali skond din id-Deċiżjoni.

Artikolu 3

Il-bdil tal-karti tal-flus ewro mmutilati jew iddanneġġjati

1. B'konforma` mal-kundizzjonijiet stabbiliti fil-paragrafu 2, meta jiġi mitluba l-BČNi għandhom ibiddlu l-karti tal-flus ewro mmutilati jew iddanneġġjati li jkunu valuta legali ġenwina fil-każijiet li ġejjin:

- (a) meta aktar minn 50 % tal-karta tal-flus ewro hija ppreżentata; jew
- (b) meta 50 % jew anqas tal-karta tal-flus ewro hija ppreżentata jekk l-applikant jipprova li l-partijiet neqsin gew meqruda.

2. Flimkien mal-paragrafu 1, għandhom japplikaw il-kundizzjonijiet addizzjonal li ġejjin ghall-bdil ta' karti tal-flus ewro mmutilati jew iddanneġġjati li jkunu valuta legali:

- (a) meta jkun hemm dubju dwar it-titolu legali ta' l-applikant ghall-karti tal-flus ewro jew dwar l-awtenticità tal-karti tal-flus ewro: l-applikant għandu jipprovd i l-identifikazzjoni.
- (b) meta jiġi ppreżentati karti tal-flus ewro mtebbgħin bil-linka, ikkontaminati jew imdakkin; l-applikant għandu jagħti spjegazzjoni bil-miktub dwar it-tip ta' tebħga, il-kontaminazzjoni jew id-dakkir.

(c) meta l-karti tal-flus ewro jkunu tilfu l-kulur bl-attivazzjoni ta' strumenti ta' kontra s-serq u jiġi ppreżentati minn operturi professjoni li jahdmu bil-karti tal-flus kif imsemmi fl-Artikolu 6(1) tar-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 1338/2001 tat-28 ta' Ġunju, 2001, li jistabbilixxi l-miżuri meħtieġa għall-protezzjoni ta' l-ewro kontra l-falsifikazzjoni (¹): l-operatori professjoni li jahdmu bil-karti tal-flus għandhom jipprovd stqarrija bil-miktub dwar il-kawża u n-natura tan-newtralizzazzjoni.

(d) meta l-karti tal-flus ewro jkunu gew immutilati jew iddan-neġġjati fammont kbir minħabba l-užu ta' strumenti ta' kontra s-serq: dawn għandhom jiġi ppreżentati f'settijiet ta' 100 karta tal-flus ewro, kemm-il darba l-ammont tal-karti tal-flus ewro ppreżentati jkun biżżejjed biex jiġi ffurmati dawn is-settijiet.

3. Minkejja dak hawn fuq imsemmi:

(a) Meta l-BČNi jkunu jafu jew ikollhom raġuni biżżejjed biex jemmnu li l-karti tal-flus ewro gew immutilati jew iddan-neġġjati għal t'apposta, huma għandhom jirrifjutaw li jib-luhom u l-karti tal-flus ewro għandhom iżommuhom, sabiex jevitaw li dawn il-karti tal-flus ewro jerġġhu jiġi cċirkulati jew sabiex jevitaw li l-applikant jippreżentahom lil xi BČN iehor għall-bdil. Madanakollu, huma għandhom jibdlu l-karti tal-flus ewro mmutilati jew iddanneġġjati jekk ikunu jafu jew jekk ikollhom raġuni biżżejjed biex jemmnu li l-applikanti huma *in bona fide*, jew jekk l-applikanti jist-ġħu jippruvaw li huma *in bona fide*. Il-karti tal-flus ewro li jkunu mmutilati jew iddanneġġjati ftit, eż. billi jkollhom xi annotazzjonijiet, numri jew sentenzi qosra miktuba fuq-hom, m'għandhom fil-principju jitqiesu li huma karti tal-flus ewro li gew immutilati jew iddanneġġjati għal t'apposta; u

(b) Meta l-BČNi jkunu jafu jew ikollhom raġuni biżżejjed biex jemmnu li twettaq reat kriminali huma għandhom jirrifjutaw li jibdlu l-karti tal-flus ewro mmutilati jew iddanneġġjati u għandhom iżommuhom, abbażi tal-hruġ ta' riċevuta, bhala prova li għandha tiġi ppreżentata lill-awtoritat jiet kompetenti sabiex jew jibdew, jew isħażu xi investiġazzjoni kriminali li digħi tkun għaddejja. Kemm-il darba l-awtoritat jiet kompetenti ma jiddeċiedux mod iehor, il-karti tal-flus ewro għandhom jingħataw lura lill-applikant fit-tmiem ta' l-investigazzjoni u minn hemm 'il quddiem għandhom jikkwalifikaw ghall-bdil.

Artikolu 4

L-istabbiliment ta' hlas ghall-bdil tal-karti tal-flus ewro mmutilati jew iddanneġġjati

1. Il-BČNi għandhom jitfolu hlas mingħand l-operatori professjoni li jahdmu bil-karti tal-flus meta dawn jitfolu lill-BČNi, skond l-Artikolu 3, biex ibiddlu karti tal-flus ewro li jkunu valuta legali, li jkunu gew immutilati jew iddanneġġjati bl-užu ta' strumenti ta' kontra s-serq.

2. Il-ħlas għandu jammonha għal 10 centeżżeġi ewro għal kull karta tal-flus ewro mmutilata jew iddanneġġjata.

3. Il-ħlas għandu jintalab biss jekk jinbidlu ta' mill-inqas 100 karta tal-flus ewro mmutilata jew danneġġjata. Il-ħlas għandu jintalab ghall-karti kollha tal-flus ewro miċċdu.

(¹) GU L 181, ta' l-4.7.2001, p. 6.

4. L-ebda hlas m'ghandu jintalab meta l-karti tal-flus ewro jkunu ġew immutilati jew iddanneġġjati għal dak li għandu x'jaqsam ma' attentat ta' serq jew serq attwat.

Artikolu 5

L-irtirar tal-karti tal-flus ewro

L-irtirar ta' xi tip jew serje ta' karta tal-flus ewro għandu jiġi rregolat b'deċiżjoni tal-Kunsill Regolatorju ippubblikata għall-informazzjoni generali fil-Ġurnal Uffiċjali ta' l-Unjoni Ewropea u fmezzi ta' xandir ohra. Din id-Deċiżjoni bhala minimu għandha tkopri, il-punti li ġejjin:

- it-tip jew is-serje tal-karta tal-flus ewro li tkun ser tigħi rrti-rata miċ-ċirkulazzjoni; u
- it-tul ta' żmien tal-perjodu tal-bdil; u
- id-data meta t-tip jew is-serje tal-karta tal-flus ewro tkun ser titlef l-istatus tagħha bhala valuta legali; u

- it-trattament tal-karti tal-flus ewro ppreżentati la darba jkun ghadda l-perjodu ta' l-irtirar u/jew ikunu tilfu l-istatus tagħhom bhala valuta legali.

Artikolu 6

Dispożizzjonijiet finali

1. Id-Deċiżjoni BĆE/2001/7 u BĆE/2001/14 qiegħdin bil-preżenti jiġu trevokati.
2. Ir-referenzi għad-Deciżjoni BĆE/1998/6 ⁽¹⁾, BĆE/1999/2 ⁽²⁾, BĆE/2001/7 u BĆE/2001/14 għandhom jiġu interpretati bhala referenzi għal din id-Deċiżjoni.
3. Din id-Deċiżjoni għandha tidħol fis-seħħ fil-jum wara l-pubblikazzjoni tagħha fil-Ġurnal Uffiċjali ta' l-Unjoni Ewropea.

Magħmul fi Frankfurt am Main, l-20 ta' Marzu, 2003.

Għall-Kunsill Regolatorju tal-BĆE

Willem F. DUISENBERG

⁽¹⁾ Id-Deċiżjoni BĆE/1998/6 tas-7 ta' Lulju, 1998, dwar id-denominazzjoni, l-ispecifikazzjoni, ir-riproduzzjoni, il-bdil u l-irtirar tal-karti tal-flus ewro, GU L 8, ta' l-14.1.1999, p. 36.

⁽²⁾ Id-Deċiżjoni BĆE/1999/2 tas-26 ta' Awissu, 1999, li temenda d-Deċiżjoni BĆE/1998/6 tas-7 ta' Lulju, 1998, dwar id-denominazzjoni, l-ispecifikazzjoni, ir-riproduzzjoni, il-bdil u l-irtirar tal-karti tal-flus ewro, GU L 258, tal-5.10.1999, p. 29.